

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	3
2. Γενικό Πλαίσιο Αναφοράς	3
3. Σκοπός και Στόχοι της Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης.....	4
4. Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου	8
5. Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης.....	10
6. Ελεγκτικοί μηχανισμοί.....	11
7. Εκπαιδευτικές Δράσεις.....	12
8. Ανθρώπινοι πόροι.....	12
9. Συνοπτική επισκόπηση υλοποίησης Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης (2021)	13
10. Προσδιορισμός ενεργειών περαιτέρω δράσης.....	17

1. Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο αποτελεί την αναθεωρημένη έκδοση της Στρατηγική Καταπολέμησης της Απάτης στις Δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η οποία εκπονήθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και υποβάλλεται στις Υπηρεσίες της Επιτροπής, ιδία δε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

Η Στρατηγική Καταπολέμησης της Απάτης στις Δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) εκπονήθηκε και υποβλήθηκε στις Υπηρεσίες της Επιτροπής τον Νοέμβριο 2021. Ο χρονικός ορίζοντας που είχε τεθεί για την ισχύ της Στρατηγικής ήταν δύο έτη. Το παρόν κείμενο αφορά (μεταξύ άλλων) στην επισκόπηση της Στρατηγικής και στην τυχόν επικαιροποίηση επιμέρους στοιχείων και δράσεων αυτής. Η ισχύς της παρούσας ανανεώνεται για ίδιο χρονικό διάστημα, με δυνατότητα επικαιροποίησης των δράσεων αυτής σε χρόνο προγενέστερο, εφόσον απαιτηθεί.

Ο σχεδιασμός και η διαμόρφωση της αρχικής Στρατηγικής, καθώς και η παρούσα αναθεώρηση αυτής, βασίστηκε στη συλλογή και συνεκτίμηση ενός συνόλου πληροφοριών και στοιχείων, αλλά και στην αξιοποίηση όλων των απαραίτητων συνεργασιών. Ενδεικτικά, ελήφθησαν υπόψη:

- οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την υποστήριξη των Αρχών/ φορέων στην εφαρμογή των απαιτήσεων του Κανονισμού στον τομέα των Διαρθρωτικών Δράσεων σε σχέση με τη διαχείριση των θεμάτων απάτης,
- το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς 2022-2025,
- το εργαλείο αξιολόγησης κινδύνων απάτης (Annex 1 του εγγράφου EGESIF 14-0021-00, 16/06/2014), το οποίο εφαρμόστηκε αρχικά ως εργαλείο επισκόπησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και αξιοποιήθηκε για την εισαγωγή ή/ και προσαρμογή Διαδικασιών και μέτρων, προκειμένου για την πρόληψη, ανίχνευση και απόκριση σε θέματα απάτης,
- οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), όπως ιδίως το έγγραφο εργασίας της OLAF, Ares(2023)6053618/06.09.2023, Implementing the Recovery and Resilience Facility : A general risk framework (v2),
- η συνεισφορά των παρατηρήσεων/συστάσεων των αρμόδιων εθνικών (Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου/ΕΔΕΛ) και ευρωπαϊκών ελεγκτικών αρχών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή), οι οποίοι μέσω των προτάσεων και συστάσεων τους συνέδραμαν στην ενίσχυση της πρόληψης, εντοπισμού και αντιμετώπισης σε θέματα απάτης
- η συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας/AFCOS, μέσω της οποίας παρασχέθηκε τεχνογνωσία και προτάσεις ενίσχυσης δράσεων.

2. Γενικό Πλαίσιο Αναφοράς

Η Στρατηγική Καταπολέμησης της Απάτης αναδεικνύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως βασικός πυλώνας διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η απάτη εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ μπορεί να προκαλέσει εκτροπή των κονδυλίων της ΕΕ μακριά από τους νόμιμους σκοπούς τους και, με τον τρόπο αυτόν, να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται. Όταν αυτό συμβαίνει, δημιουργούνται αμφιβολίες για την ακεραιότητα της δράσης της ΕΕ και υπονομεύεται η εμπιστοσύνη των πολιτών στις πολιτικές της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΕ και τα κράτη μέλη καλούνται να καταπολεμούν την απάτη ή οιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων οικονομικών συμφερόντων. Με την επιφύλαξη άλλων

διατάξεων της εν λόγω Συνθήκης, τα κράτη μέλη πρέπει να συντονίζουν τις δράσεις που αναλαμβάνουν για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την απάτη. Για τον σκοπό αυτό επιδιώκουν στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων διοικητικών υπηρεσιών τους.

Γενικός στόχος της Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι η βελτίωση της πρόληψης, της ανίχνευσης και των όρων διεξαγωγής των ερευνών για υποθέσεις απάτης, καθώς και η εξασφάλιση επαρκούς επανόρθωσης και αποτροπής, χάρη σε αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις και η εφαρμογή δίκαιων διαδικασιών, ιδίως με την καθιέρωση στρατηγικών κατά της απάτης σε επίπεδο Υπηρεσιών της Επιτροπής και κρατών μελών, οι οποίες σέβονται και αποσαφηνίζουν τις διαφορετικές ευθύνες των εμπλεκόμενων. Ειδικότερα, οι στόχοι της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της απάτης, και ειδικότερα σε ότι αφορά το τμήμα των δαπανών του ενωσιακού προϋπολογισμού, στο πλαίσιο του οποίου υλοποιείται και το ΤΑΑ, αναλύονται ως εξής:

- *Συλλογή και ανάλυση δεδομένων.* Κατανόηση των μορφών απάτης, των προφίλ των απατεώνων και των συστημικών τρωτών σημείων που συνδέονται με την απάτη εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ.
- *Συντονισμός, συνεργασία και διαδικασίες.* Βελτιστοποίηση του συντονισμού, της συνεργασίας και των ροών εργασιών για την καταπολέμηση της απάτης, ιδίως μεταξύ των υπηρεσιών και των εκτελεστικών οργανισμών της Επιτροπής.
- *Ακεραιότητα και συμμόρφωση.* Διασφάλιση ότι οι φορείς χάραξης πολιτικής και το προσωπικό της ΕΕ συμμορφώνονται με τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα επαγγελματικής ηθικής.
- *Τεχνογνωσία και εξοπλισμός.* Διασφάλιση επαρκούς τεχνογνωσίας του προσωπικού της ΕΕ και παροχή συναφούς τεχνικού εξοπλισμού σε επίπεδο κρατών μελών.
- *Διαφάνεια.* Διασφάλιση και προώθηση της διαφάνειας ως αντίδοτο στην απάτη.
- *Νομικό πλαίσιο.* Βελτιστοποίηση της ανθεκτικότητας της νομοθεσίας της ΕΕ και άλλων νομικών πράξεων έναντι της απάτης.

Περαιτέρω, η θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας NextGenerationEU οδήγησε σε μια νέα επιχείρηση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο 2021. Η επιχείρηση Sentinel έχει ως στόχο την αντιμετώπιση κάθε απόπειρας του οργανωμένου εγκλήματος να εκμεταλλευτεί τα κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αφορά στη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της Eurojust, της OLAF και 19 κρατών μελών (μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα).

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΥΣΤΑ παρακολουθεί συστηματικά τις απαιτήσεις που αφορούν σε ζητήματα καταπολέμησης της απάτης και σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς και ενωσιακούς φορείς καταπολέμησης της απάτης και διαφθοράς, επισπεύδει και υιοθετεί τις δέουσες ενέργειες πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων, στο πλαίσιο αναθεώρησης της Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης των Δράσεων του ΤΑΑ.

3. Σκοπός και Στόχοι της Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης

Η εφαρμογή Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης στις Δράσεις του ΤΑΑ αποτελεί προτεραιότητα, διότι:

- η πρόληψη και αντιμετώπιση της απάτης βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών της Επιτροπής για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, γεγονός που αποτυπώνεται σαφώς και στον Κανονισμό ΕΕ 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και ως εκ τούτου περιλήφθηκε ως απαίτηση στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ,
- η ΕΥΣΤΑ αξιολογεί το ζήτημα καταπολέμησης της απάτης ως καίριας σημασίας για τη διασφάλιση των στόχων του ΤΑΑ, τη χρηστή διαχείριση και μέγιστη αξιοποίηση των ενωσιακών

πόρων.

Η εν λόγω Στρατηγική, ως αποτυπώνεται στο Σχήμα 1 που ακολουθεί, καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου καταπολέμησης της απάτης, ήτοι την πρόληψη (prevention), την ανίχνευση/εντοπισμό (detection) και την αντίδραση (response).

Σχήμα 1. Άξονες της Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε κάθε στάδιο είναι ανεξάρτητες, ενώ παράλληλα, ενδυναμώνουν η μία την άλλη και λειτουργούν συμπληρωματικά προς την επίτευξη του σκοπού της Στρατηγικής που είναι η καταπολέμηση της απάτης. Ειδικότερα,

Πρόληψη

Οι τεχνικές πρόληψης περιλαμβάνουν την εισαγωγή πολιτικών, διαδικασιών και δικαιωμάτων πρόσβασης σε δεδομένα ή αρχεία, καθώς και δραστηριότητες όπως η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων με το ΤΑΑ στελεχών. Σε κάθε περίπτωση ισχύει ότι οι τεχνικές πρόληψης κατά της απάτης δεν παρέχουν πλήρη προστασία και θεωρείται σχεδόν απίθανο, να εξαλειφθεί το σύνολο των περιστατικών αυτών.

Εντοπισμός/ Ανίχνευση

Η στρατηγική εντοπισμού/ ανίχνευσης της απάτης περιλαμβάνει τη χρήση αναλυτικών διαδικασιών για την αναγνώριση των αδυναμιών όσον αφορά τις λειτουργίες του φορέα και την εισαγωγή μηχανισμών αναφοράς για την παροχή πληροφόρησης σχετικά με πιθανές παράνομες πράξεις. Συστατικά στοιχεία ενός ολοκληρωμένου συστήματος εντοπισμού περιστατικών απάτης αποτελούν η αναφορά ασυνήθιστων διαδικασιών, η ηλεκτρονική άντληση δεδομένων (data mining), η ανάλυση συμπεριφορών και η διαρκής αξιολόγηση κινδύνων. Η διαδικασία εντοπισμού της απάτης αναγνωρίζει τις λειτουργίες ή και τα συστήματα του φορέα που είναι περισσότερο επιρρεπή σε διάπραξη απάτης ή τα περιστατικά που έχουν ήδη συντελεστεί. Με αυτό τον τρόπο, συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του φορέα.

Η ανίχνευση λειτουργεί ως σημαντικός παράγοντας καταπολέμησης της απάτης, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει και στην πρόληψή της. Η παρακολούθηση δεδομένων σε σχέση με τους κινδύνους απάτης στην υλοποίηση του ΤΑΑ, οι σαφείς διαδικασίες και οδηγίες ελέγχου και αναγνώρισης, και οι μηχανισμοί που διευκολύνουν την αναφορά υπόνοιας απάτης, διασφαλίζουν την άμβλυση των κινδύνων απάτης,

ενισχύουν την πιθανότητα έγκαιρης ανίχνευσης δυνητικών περιπτώσεων απάτης και περιορίζουν το διοικητικό κόστος μιας εκ των υστέρων αντιμετώπισης.

Αντίδραση

Η σωστή και έγκαιρη απόκριση σε υπόνοιες απάτης, μέσω της ύπαρξης διαδικασιών χειρισμού και εξέτασης, της συνεργασίας των αρμόδιων αρχών συντονισμού, παρακολούθησης και υλοποίησης δράσεων ΤΑΑ και των αρχών έρευνας και πάταξης της απάτης και διαφθοράς, της λήψης διορθωτικών ενεργειών, αλλά και της ανατροφοδότησης και εξέτασης των αποτελεσμάτων, συμβάλλει στην αποτροπή παρόμοιων φαινομένων και στη διατήρηση της αξιοπιστίας της εφαρμοζόμενης Στρατηγικής και των μέτρων κατά της απάτης.

Προκειμένου για την επίτευξη του σκοπού της Στρατηγικής, η ΕΥΣΤΑ κρίνει απολύτως σκόπιμο αυτή να βασίζεται σε ένα Σύστημα το οποίο λειτουργεί ως μηχανισμός αναχαίτισης για την μείωση της ευκαιρίας διάπραξης τέτοιων φαινομένων κατά την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη ενός συνεκτικού πλαισίου διαδικασιών, αρμοδιοτήτων και δράσεων για την αντιμετώπιση της απάτης, που διατρέχουν όλες τις λειτουργίες της υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου του ΤΑΑ, καθώς και η ύπαρξη ελεγκτικών και άλλων μηχανισμών και θεσμών για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο, αλλά και μέσω συνεργασιών, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού, η συστημική προσέγγιση που ακολουθείται στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος διαχείρισης και ελέγχου προσανατολισμένου στην πρόληψη και καταπολέμησης της απάτης λαμβάνει υπόψη εκείνα τα στοιχεία που κρίνονται απαραίτητα και τα οποία συνοψίζονται στα εξής:

→ Σχεδιασμός

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων έγκειται αφενός στον σωστό προσδιορισμό τους ανά κρίσιμη διεργασία/ λειτουργική περιοχή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και αφετέρου στον ορθό και αποτελεσματικό τρόπο διαχείρισής τους. Τα βασικά βήματα σε μία τέτοια διαδικασία είναι:

- Ο προσδιορισμός των κρίσιμων διεργασιών/περιοχών.
- Η αναγνώριση των κινδύνων (ανά κρίσιμη διεργασία/περιοχή).
- Η αξιολόγηση – επιλογή των σοβαρότερων κινδύνων.
- Ο καθορισμός στόχων σε σχέση με τον περιορισμό των κινδύνων αυτών σε ένα αποδεκτό επίπεδο και τα αντίστοιχα σχέδια δράσης.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διαδικασία προσδιορισμού ρόλων και ευθυνών του προσωπικού στα διάφορα επίπεδα οργάνωσης. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι απαιτείται:

- να επιτυγχάνεται η κατάλληλη κατανομή ρόλων,
- να είναι σαφώς καθορισμένες, διακριτές και τεκμηριωμένες οι αρμοδιότητες. Όλοι όσοι εμπλέκονται πρέπει να γνωρίζουν ποιος είναι αρμόδιος για κάθε πτυχή της διαχείρισης, ποιος ο ρόλος του, ποιο το εύρος δράσης του, αλλά και ποια είναι τα επίπεδα αναφοράς/επίβλεψης/συνεργασίας (ποιος αποφασίζει, τι και πότε).
- να εξασφαλίζεται η διαθεσιμότητα του κατάλληλου προσωπικού τη στιγμή (ή το χρονικό διάστημα) που πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες ενέργειες.

→ Εφαρμογή και Λειτουργία

Επικοινωνία [εσωτερική/ εξωτερική]. Σημαντικό στοιχείο είναι η επικοινωνία της κατάλληλης πληροφορίας στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον, καθώς αυτό μπορεί να συμβάλλει:

- στο να μεταδοθεί ευρέως το μήνυμα της μηδενικής ανοχής κατά της απάτης

- στην καλή δημόσια εικόνα των Υπηρεσιών ως προς το χειρισμό των θεμάτων απάτης
- στην αποσαφήνιση και κατανόηση διαδικασιών και μέτρων
- στη διευκόλυνση της καθημερινής εργασίας του προσωπικού
- στην ενεργοποίηση της συμμετοχής τους
- στην ενίσχυση της διαφάνειας, δηλ. της διαθεσιμότητας πληροφοριών και στοιχείων, τα οποία μπορούν να ελεγχθούν, να συγκριθούν και να αναλυθούν για την πρόληψη και πάταξη της απάτης.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να μεταφέρεται και να αξιοποιείται η γνώση και εμπειρία για περιπτώσεις απάτης που είχαν ανιχνευθεί στο παρελθόν ή εμφανίζονται σε διαφορετικούς τομείς ή τύπους έργων.

Τεκμηρίωση. Η τεκμηρίωση παρέχει τις αντικειμενικές αποδείξεις ότι ένα Σύστημα Διαχείρισης υποστηρίζεται από γραπτά στοιχεία. Μπορεί να περιλαμβάνει:

- Δηλώσεις κατά της απάτης
- Γραπτές διαδικασίες και αρχεία που αφορούν στους κινδύνους απάτης
- Εργαλεία αξιολόγησης κινδύνων απάτης
- Τήρηση των δεδομένων σε φυσική ή/και ηλεκτρονική μορφή
- Έγγραφα που καθορίζονται ως αναγκαία για την αποτελεσματική σχεδίαση, λειτουργία και έλεγχο των κρίσιμων διεργασιών
- Στοιχεία σχετικά με υπόνοιες απάτης.

➔ Παρακολούθηση-Ανίχνευση

Πρόληψη. Οι τεχνικές πρόληψης εστιάζουν στο να μειωθούν οι ευκαιρίες για τη διάπραξη μίας απάτης, μέσω της εφαρμογής ενός συστήματος παρακολούθησης που σε συνδυασμό με μία δομημένη αξιολόγηση κινδύνου, θα εστιάζει στην αποτελεσματική μείωση των κινδύνων απάτης και διαφθοράς.

Παρακολούθηση Δεδομένων. Εξασφαλίζεται η παρακολούθηση σε τακτική βάση στοιχείων-κλειδιά στις διεργασίες, τα οποία μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση σε θέματα απάτης και για αυτό απαιτείται η συλλογή, καταγραφή και επεξεργασία των σχετικών δεδομένων. Ενδεικτικά, είναι σημαντική η παρακολούθηση κάποιων δεικτών κινδύνου που, ως «κόκκινες σημαίες», μπορεί να υποδείξουν έγκαιρα την πιθανότητα μίας ύποπτης δραστηριότητας ή μίας δραστηριότητας του συστήματος που ενέχει την πιθανότητα εκδήλωσης φαινομένων απάτης.

Σημαντική συμβολή προς αυτή την κατεύθυνση έχει το Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων ARACHNE για τις ανάγκες της εκ των προτέρων αξιολόγησης μη σύγκρουσης συμφερόντων, αλλά και προκειμένου να προσδιορισθούν τυχόν φορείς που φέρονται να έχουν, πιθανώς και με βάση τις παραμέτρους και τη μεθοδολογική προσέγγιση του Arachne, υψηλή βαθμολόγηση κινδύνου.

Παρακολούθηση αλλαγών σε δραστηριότητες, καθώς τροποποιήσεις σε διεργασίες του ΣΔΕ, μπορεί να οδηγήσουν σε εξέταση νέων παραμέτρων και επαναξιολόγηση κινδύνων και μέτρων.

Αναφορές-Reporting. Στοιχείο-κλειδί για την παρακολούθηση και την ανίχνευση της απάτης είναι η καθιέρωση των κατάλληλων μηχανισμών, που πρέπει:

- να διευκολύνουν την αναφορά υπόνοιας απάτης, αλλά και την αναφορά πιθανών αδυναμιών του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και του συστήματος υλοποίησης,
- να εξασφαλίζουν τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι το προσωπικό κατανοεί:

- ποιος μπορεί να κάνει σχετικές αναφορές και σε ποιον αυτές απευθύνονται.
- ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθηθούν και ποια αποδεικτικά στοιχεία πρέπει τηρούνται και,
- να εξασφαλίζεται συνεχώς ότι η εφαρμοζόμενη διαδικασία ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες ασφάλειας και εμπιστευτικότητας.

→ **Διορθωτικές Δράσεις/ Απόκριση**

Σε κάθε περίπτωση:

- Όταν εντοπιστεί μία αδυναμία στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου η οποία ενέχει τον κίνδυνο εμφάνισης περιπτώσεων απάτης, η ΕΥΣΤΑ προβαίνει στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες στο κατάλληλο κάθε φορά επίπεδο.
- Στην περίπτωση που ανιχνευθεί και αναφερθεί υπόνοια απάτης, το σχετικό ζήτημα προωθείται αμελητί στις αρμόδιες εθνικές αρχές έρευνας ή/ και διαφθοράς και ενημερώνεται σχετικώς η OLAF.
- Στην περίπτωση δε που η αναφορά ενός περιστατικού γίνεται μετά από την υποβολή καταγγελίας, προβλέπεται Μηχανισμός Εξέτασης πριν την προώθησή της για περαιτέρω έρευνα (Διαδικασία Δ11: Υποδοχή και εξέταση καταγγελιών) .

4. Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) περιλαμβάνει τις Αρχές/φορείς που αναλαμβάνουν, στο πλαίσιο συγκεκριμένων ρόλων, αρμοδιότητες συντονισμού, εποπτείας, διαχείρισης/υλοποίησης και ελέγχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Υπουργική Απόφαση 119126/ΕΞ2021 (ΦΕΚ Β'4498/29-9-2021), όπως ισχύει:

- Η Υπηρεσία Συντονισμού: Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Οικονομικών του άρθρου 271 του ν. 4738/2020 (Α' 207) που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της υλοποίησης των Δράσεων και Έργων τα οποία χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και συνιστά το αποκλειστικό εθνικό σημείο επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους σκοπούς του ΤΑΑ.
- Το Υπουργείο Ευθύνης: το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την παρακολούθηση της υλοποίησης και συντονισμό των Δράσεων και Έργων που έχουν περιληφθεί στο ΕΣΑΑ, όπως δύναται να εξειδικευτεί με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για την Υπηρεσία Συντονισμού.
- Ο Φορέας υλοποίησης: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει οριστεί από το αρμόδιο Υπουργείο Ευθύνης και έχει την αρμοδιότητα να υλοποιήσει την οικεία Δράση ή / και Έργο. Το Υπουργείο Ευθύνης δύναται να είναι και Φορέας υλοποίησης. Ο Φορέας υλοποίησης μπορεί να διαφέρει για κάθε ένα από τα Έργα της εκάστοτε Δράσης, ενώ δύναται να αναθέτει μέρος ή σύνολο της άσκησης των αρμοδιοτήτων σε τρίτο.
- Ο Ανεξάρτητος Ελεγκτής: ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4449/2017 (Α' 7) που είναι εγγεγραμμένοι στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017.

Οι Αρχές/ φορείς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Οι Διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τυποποιημένα έντυπα και οδηγούς. Το σύνολο αυτών των εγγράφων αποτελεί το «Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ» το οποίο παρέχεται προς εφαρμογή σε όλες τις Αρχές/φορείς, επικαιροποιημένο και διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΥΣΤΑ.

Στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ του ΤΑΑ έχουν συμπεριληφθεί Διαδικασίες και μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης που αποσαφηνίζουν λειτουργικές ροές, μηχανισμούς και αρμοδιότητες. Συγκεκριμένα, στο Εγχειρίδιο περιλαμβάνονται (μεταξύ άλλων):

- Η Διαδικασία Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης για την εφαρμογή της οποίας χρησιμοποιείται το Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης. Η Διαδικασία:
 - προβλέπει τη συγκρότηση Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης και τον ορισμό Υπεύθυνου για θέματα Απάτης στην ΕΥΣΤΑ,
 - καθορίζει την έναρξη και τη συχνότητα της αξιολόγησης κινδύνων απάτης,
 - περιγράφει τα βήματα για την αξιολόγηση αυτή, η οποία καλύπτει τις κρίσιμες διεργασίες του ΣΔΕ και καταλήγει σε προτάσεις για τη λήψη μέτρων,
 - προβλέπει ότι κατά τη διαδικασία αξιολόγησης συνεκτιμώνται, εκτός από τα προκαθορισμένα στοιχεία του Εργαλείου και άλλες πηγές πληροφόρησης, όπως ενδεικτικά αναφορές επαναλαμβανόμενων παρατυπιών και υπονοιών απάτης.
- Διαδικασίες ένταξης, ελέγχου νομιμότητας διακήρυξης και σύμβασης, παρακολούθησης υλοποίησης και ελέγχου μέσω των οποίων διασφαλίζεται η πρόληψη, η έγκαιρη ανίχνευση αστοχιών, ο εντοπισμός παρατυπιών συμπεριλαμβανομένων αυτών που ενέχουν ενδείξεις απάτης. Κατά τη διενέργεια των παραπάνω διαδικασιών, για την ανίχνευση ενδείξεων απάτης αξιοποιούνται οι κατευθύνσεις και οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της ΕΕ για τις κόκκινες σημαίες και την ανίχνευση ύποπτων περιστατικών.
- Η Διαδικασία εξέτασης ενδείξεων απάτης, η οποία εφαρμόζεται όταν εντοπίζεται παρατυπία που εκτιμάται ότι δύναται να υποκρύπτει *πρόθεση*. Η διαδικασία αυτή, περιγράφει τις ενέργειες εξέτασης/ διερεύνησης της υπόθεσης και την τεκμηρίωση του αποτελέσματος από την ΕΥΣΤΑ, καθώς και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν, όταν η διερεύνηση αυτή καταλήξει σε ένδειξη απάτης και κυρίως:
 - την προώθηση του φακέλου της υπόθεσης στην ΕΑΔ/ΑFCOS, προκειμένου να τη διαβιβάσει στις αρμόδιες εθνικές Αρχές (έρευνας ή δικαστικές)
 - την αναφορά της υπόνοιας απάτης στην ΕΕ
 - την υιοθέτηση προληπτικών και διορθωτικών μέτρων.
- Η Διαδικασία διαχείρισης καταγγελιών, η οποία περιγράφει με σαφήνεια όλο το μηχανισμό που σχεδιάστηκε για τη διαχείριση καταγγελιών (εμπλεκόμενες Αρχές/ φορείς, τρόπος χειρισμού και ενέργειες που γίνονται κατά περίπτωση, ενημέρωση για την έκβαση κάθε υπόθεσης). Αρμόδια Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών σχετικά με το ΤΑΑ είναι η ΕΑΔ/ΑFCOS.
- Η Διαδικασία εκ των προτέρων ελέγχου (ex-ante check) ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων, κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την υλοποίηση Δράσεων και Έργων του ΤΑΑ. Η επιλογή των προς έλεγχο σχεδίων σύμβασης γίνεται εφαρμόζοντας Μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων (Risk-based analysis), η οποία εξετάζεται και αναθεωρείται ετησίως, εφόσον απαιτηθεί.

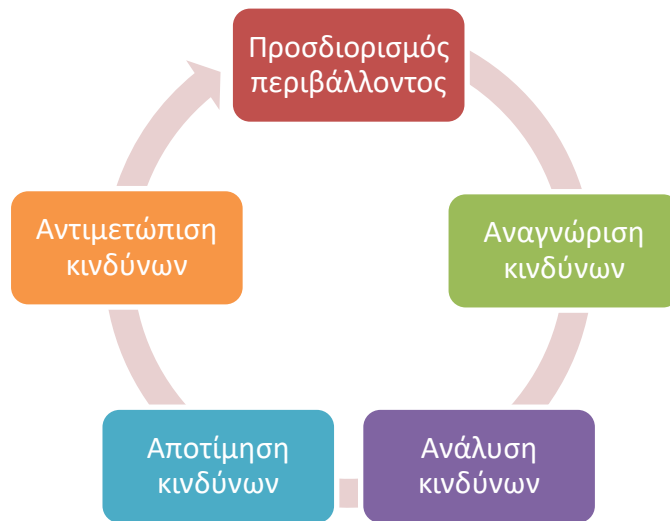
Η εφαρμογή των διαδικασιών του ΣΔΕ υποστηρίζεται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ταμείου Ανάκαμψης (ΟΠΣ ΤΑ), το οποίο αποτελεί το κεντρικό αποθετήριο του συνόλου των στοιχείων και δεδομένων προγραμματισμού και υλοποίησης έργων/δράσεων του ΤΑΑ, κεντρικό εργαλείο διαχείρισης, αλλά και μέσο ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Αρχών/ φορέων. Στο ΟΠΣ ΤΑ καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ.

5. Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης

Η Αξιολόγηση των Κινδύνων Απάτης, ως διαδικασία, περιλαμβάνει συνολικά, εντός του εξεταζόμενου περιβάλλοντος, την αναγνώριση των κινδύνων, την εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης και της βαρύτητας των συνεπειών τους, και τέλος προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Η ΕΥΣΤΑ πρεσβεύει ότι η υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού σχεδίου διαχείρισης κινδύνων προσδίδει συγκριτικό πλεονέκτημα. Επιτρέπει την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πιθανών εμφανιζόμενων κινδύνων, σε κρίσιμες περιοχές για την υλοποίηση των έργων ΤΑΑ, με σαφή επίδραση στην προστασία των συμφερόντων της Ένωσης.

Βάσει των διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων (ISO 31000 Risk Management κλπ) και των διεθνών και εθνικών κατευθυντηρίων γραμμών, όπως ενδεικτικά αναφέρεται ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (έκδοση 1.0), παρατίθενται, στο σχήμα που ακολουθεί, τα διαφορετικά στάδια διαχείρισης κινδύνων απάτης.

Σχήμα 2. Διαχείριση Κινδύνων Απάτης

Σημαντικό μέσο για την αξιολόγηση κινδύνων απάτης στις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελεί η Μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης που η ΕΥΣΤΑ έχει αναπτύξει και το εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης¹, το οποίο επισημαίνει τους συνήθεις κινδύνους ανά κρίσιμη διεργασία/περιοχή, και καθορίζει τον τρόπο αξιολόγησής τους.

Στο πλαίσιο της αναγνώρισης και αξιολόγησης των κινδύνων που σχετίζονται με την απάτη, δηλαδή των καταστάσεων που δύναται να ευνοήσουν την εμφάνιση αυτής σε διάφορες δραστηριότητες, εντοπίζονται και προσδιορίζονται οι ακόλουθες διεργασίες, οι οποίες ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό με τις ήδη καθορισμένες λειτουργικές περιοχές του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Συγκεκριμένα,

- Έγκριση και Ένταξη έργων/δράσεων στο ΤΑΑ
- Υλοποίηση και Παρακολούθηση έργων που υλοποιούνται μέσω Δημοσίων Συμβάσεων και μέσω Προσκλήσεων σε δικαιούχους φορείς/φυσικά πρόσωπα/οικονομικούς φορείς (Κρατικές

¹ Το Εργαλείο Αξιολόγησης (Fraud Risk Assessment Tool) επικαιροποιήθηκε και αποτελεί τμήμα της Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΥΣΤΑ (2.0), όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 131695/21.09.2023 απόφαση του Διοικητή της.

Ενισχύσεις και Επιχορηγήσεις)

- Ορόσημα/Στόχοι - Υποβολή Αιτημάτων Πληρωμής
- Πρόληψη-Εντοπισμός-Αντιμετώπιση Σοβαρών Παρατυπιών
- Αναθέσεις Συμβάσεων από την ΕΥΣΤΑ
- Φορείς υψηλής επικινδυνότητας, βάσει του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων Arachne.

Για τον προσδιορισμό των κινδύνων απάτης ανά περιοχή ελήφθη υπόψη, η βασική τυπολογία των δράσεων και έργων που υλοποιούνται ή προβλέπεται να υλοποιηθούν στο ΕΣΑΑ, το μοντέλο χρηματοδότησης του ΕΣΑΑ από τον ενωσιακό προϋπολογισμό και οι συνακόλουθες απαιτήσεις του ΣΔΕ, το έγγραφο εργασίας της OLAF «*Implementing the Recovery and Resilience Facility : A general risk framework*», και ιδίως η 2^η έκδοση αυτού (06.09.2023), η οποία λαμβάνει υπόψη της και τα πρώτα σχετικά αποτελέσματα εφαρμογής του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς και τα αποτελέσματα ελέγχων της ΕΔΕΛ και των ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι ο εντοπισμός πιθανών κινδύνων για τους οποίους αξιολογείται ότι δεν υφίστανται επαρκή μέτρα για να περιοριστεί η πιθανότητα εκδήλωσης ή η επίπτωσή τους σε ένα αποδεκτό/ ανεκτό επίπεδο. Αυτό αποτελεί και τη βάση για την απόκριση σε κάθε κίνδυνο, με την επιλογή αποτελεσματικών και αναλογικών μέτρων κατά της απάτης.

Η διενέργεια της αξιολόγησης κινδύνων απάτης και η διατύπωση τυχόν προτάσεων/σχεδίου δράσης για μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των κινδύνων αυτών, διενεργείται από την Ομάδα Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΥΣΤΑ. Για το σκοπό αυτό, η Ομάδα εφαρμόζει το σχετικό Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης και κάθε άλλο πρόσφορο εργαλείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ.

Η παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται για την απομείωση των κινδύνων απάτης αποτελεί μία συνεχή διαδικασία, ενώ η αποτελεσματικότητά τους επαναξιολογείται από την Ομάδα Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης, σε ετήσια βάση.

6. Ελεγκτικοί μηχανισμοί

Στην πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης συμβάλλουν *ελεγκτικοί μηχανισμοί*, όπως:

- Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) που είναι αρμόδια για τον έλεγχο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 189 έως και 193 του ν. 4820/2021 (Α' 130). Στο πλαίσιο αυτό η Ε.Δ.ΕΛ.:
 - Καταρτίζει στρατηγική ελέγχου για όλη την περίοδο εφαρμογής του ΕΣΑΑ, στην οποία παρουσιάζεται και τεκμηριώνεται ο σχεδιασμός των ελέγχων για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΣΔΕ, την επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών των Δράσεων και των Έργων. Η Στρατηγική Ελέγχου δύναται να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση με σκοπό την εξειδίκευση του βραχυχρόνιου σχεδιασμού των ελέγχων ή/και την αναθεώρηση της ελεγκτικής προσέγγισης.
 - Διασφαλίζει την υλοποίηση των ελέγχων που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική Ελέγχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της Ε.Δ.ΕΛ.
 - Συντάσσει τη σύνοψη των σχετικών ελέγχων που προβλέπεται στην υποπερ. ii της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 22 του Κανονισμού που συνοδεύει κάθε Αίτημα Πληρωμής.
- Οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) που έχουν συσταθεί σε κάθε Υπουργείο και

είναι επιφορτισμένες με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτελούν έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών και της συνολικής διαδικασίας, συνεργάζονται με την Υπηρεσία Συντονισμού και της παρέχουν έγγραφη βεβαίωση ανά τακτά και προκαθορισμένα διαστήματα ότι οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές τους στα έργα του ΤΑΑ, υπό την ευθύνη εκάστου Υπουργείου και τα οποία υλοποιούνται από τους φορείς αρμοδιότητας αυτού, καθώς και η χρήση των κονδυλίων σε σχέση με Δράσεις που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό, συμμορφώνονται με τους εφαρμοστέους κανόνες και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

- Το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), πέραν των αρμοδιοτήτων ελέγχου της διαχείρισης των δημοσίων πόρων που ασκεί δυνάμει του άρθρου 98 του Συντάγματος, ασκεί επιπλέον τις αρμοδιότητες που ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 200 του ν. 4820/2021 (Α' 130), αναφορικά με τα χρηματοδοτούμενα από το ΤΑΑ Έργα και Δράσεις.
- Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας που ορίστηκε ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του ν.4622/19 και την παρ. 4 του άρθρου 3 του Καν. 883/2013. αποτελεί το εθνικό σημείο υποδοχής καταγγελιών και για τα χρηματοδοτούμενα από το ΤΑΑ Έργα και Δράσεις.

7. Εκπαιδευτικές Δράσεις

Η περιοδική και ορθά σχεδιασμένη εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού που εμπλέκεται στη διαχείριση και έλεγχο των έργων και δράσεων, αποτελεί ουσιώδη πρόνοια τόσο για την πρόληψη όσο και για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση φαινομένων απάτης. Η εκπαίδευση, η πληροφόρηση, η σωστή εσωτερική επικοινωνία και η εξασφάλιση της ενεργούς συμμετοχής των εμπλεκόμενων, η παροχή σε αυτούς των κατάλληλων πόρων, και η σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων (στοιχεία που θέτει το ίδιο το ΣΔΕ) αποτελούν τα βασικότερα μέσα.

Η εκπαίδευση καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα θέματα:

- τον ορισμό της απάτης και των σοβαρών παρατυπιών εν γένει,
- την πολιτική κατά της απάτης και την ηθική συμπεριφορά,
- τους ρόλους και τις υπευθυνότητες σχετικά με την αντιμετώπιση της απάτης,
- το πώς αναγνωρίζονται οι κίνδυνοι απάτης,
- το πώς ανιχνεύονται και αναφέρονται τα ύποπτα περιστατικά, τη χρήση εργαλείων πληροφορικής.

Οι εκπαιδευτικές δράσεις απευθύνονται στους φορείς υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου των έργων ΤΑΑ. Με πρωτοβουλία της ΕΥΣΤΑ, υλοποιείται μία τουλάχιστον εκπαιδευτική δράση ετησίως, με έμφαση στα ανωτέρω θέματα, ενώ σχετικώς επιδιώκεται και η συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

Περαιτέρω, στελέχη της ΕΥΣΤΑ μετέχουν σε εκπαιδευτικές δράσεις/ημερίδες της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, είτε ως εκπαιδευόμενοι είτε ως εισηγητές, στο πλαίσιο της διάχυσης τεχνογνωσίας στα σχετικά ζητήματα.

8. Ανθρώπινοι πόροι

Για την εφαρμογή της Στρατηγικής καταπολέμησης της απάτης στις δράσεις/έργα του ΤΑΑ, η ΕΥΣΤΑ αξιοποιεί το ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει τόσο την Υπηρεσία Συντονισμού, όσο το προσωπικό των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση και παρακολούθηση έργων ΤΑΑ που διαθέτει την απαραίτητη γνώση και εμπειρία σε θέματα που άπτονται της προστασίας των συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της υλοποίησης έργων από Ταμεία της Ένωσης.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ενισχύθηκε περαιτέρω η συνεργασία της ΕΥΣΤΑ με τους εμπλεκόμενους φορείς στην υλοποίηση και παρακολούθηση έργων ΤΑΑ, μέσω του ορισμού Υπευθύνου για θέματα Απάτης εντός των δομών τους και ανάπτυξης δικτύου συνεργασίας με αυτούς.

Στο ίδιο πλαίσιο, λειτουργεί στην ΕΥΣΤΑ Ομάδα Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης με έργο τη διενέργεια αξιολόγησης κινδύνων απάτης στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και τη διατύπωση τυχόν προτάσεων/σχεδίου δράσης για μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των κινδύνων αυτών. Για το σκοπό αυτό, η Ομάδα αξιοποιεί κάθε πρόσφορο εργαλείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι οι πόροι που δεσμεύονται για την εφαρμογή της Στρατηγικής και των μέτρων κατά της απάτης είναι αναλογικοί και δεν προσθέτουν δυσανάλογο διοικητικό βάρος και διαχειριστικό κόστος που να υπερβαίνει την ωφέλεια από την καταπολέμηση της απάτης.

Προϋπόθεση ωστόσο για την εφαρμογή της Στρατηγικής αποτελεί ο κατάλληλος συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων εθνικών Αρχών, υπηρεσιών και στελεχών που εμπλέκονται και επιλαμβάνονται τέτοιων θεμάτων. Προς τούτο, δημιουργήθηκε το δίκτυο επικοινωνίας των Υπευθύνων Απάτης, το οποίο συντονίζεται από την ΕΥΣΤΑ, με τη συνδρομή και της ΕΑΔ/ΑFCOS, όπου απαιτείται. Υποστηρίζεται δε, (και) από την ηλεκτρονική πλατφόρμα που αναπτύχθηκε στο ενδοδίκτυο της ΕΑΔ, και στόχο έχει την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών και την ανάληψη δράσης για ζητήματα που άπτονται της αποτελεσματικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των εθνικών, στο πλαίσιο του ΤΑΑ. Μεταξύ των ζητημάτων που απασχολούν το δίκτυο είναι ο έγκαιρος εντοπισμός των κινδύνων, οι οποίοι τροφοδοτούν και την ετήσια αξιολόγηση των κινδύνων απάτης της ΕΥΣΤΑ, ώστε να προβλεφθούν κατάλληλα μέτρα πρόληψης, εντοπισμού ή/και αντιμετώπισης στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

9. Συνοπτική επισκόπηση υλοποίησης Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης (2021)

A) Κατάρτιση και 1^η αναθεώρηση Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Κινδύνων για τον εκ των προτέρων έλεγχο μη σύγκρουσης συμφερόντων που διενεργεί η ΕΥΣΤΑ κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων: Με την υπ' αριθμ. 135896 ΕΞ 2022/21.09.2022 απόφαση του Διοικητή της ΕΥΣΤΑ, εγκρίθηκε η Μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων της ΕΥΣΤΑ για τον εκ των προτέρων έλεγχο μη σύγκρουσης συμφερόντων κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, με γνώμονα την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των εθνικών, τη λήψη μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επανόρθωση καταστάσεων συγκρούσεων συμφερόντων και τη διασφάλιση της ποιότητας των εργασιών όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σε συνέχεια ακόλουθης αξιολόγησης των αναληφθέντων ενεργειών και απολογισμού της δράσης, με όμοια απόφαση (αρ. πρωτ. 141875 ΕΞ 2023/28.09.2023), εγκρίθηκε η εφαρμογή της Μεθοδολογίας και για την περίοδο 2023-2024.

B) Κατάρτιση και 1^η αναθεώρηση της Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΥΣΤΑ: Με την υπ' αριθμ. 131695 ΕΞ 2023/21.09.2023 (ορθή επανάληψη) απόφαση του Διοικητή της ΕΥΣΤΑ, εγκρίθηκε η αναθεωρημένη Μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης (έκδοση 2.0). Η ΕΥΣΤΑ επανεξέτασε και αναθεώρησε επιμέρους πτυχές της ανωτέρω Μεθοδολογίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο ελέγχου της ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Επιτροπής.

Για το σκοπό αυτό συνεκτιμήθηκε η Στρατηγική της ΕΥΣΤΑ Καταπολέμησης της Απάτης, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική κατά της Απάτης, οι θέσεις της OLAF στα συναφή θέματα, και εισήχθησαν πρόσθετες δικλείδες ασφαλείας προσαρμοσμένες στα έργα και δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συγκεκριμένα λήφθηκε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι οι κίνδυνοι στην περίπτωση του ΤΑΑ αφορούν και συνδέονται άμεσα με την επίτευξη των οροσήμων/στόχων, καθώς και με την υποχρέωση ευρύτερης συμμόρφωσης του συνόλου των εμπλεκόμενων φορέων με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, κυρίως σε ζητήματα που σχετίζονται με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, την αποτροπή φαινομένων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και της διπλής χρηματοδότησης.

Προς τούτο, μελετήθηκε και αξιοποιήθηκε το υπ' αριθμ. Ares (2022) 4685540 / 27.06.2022 έγγραφο της OLAF με τίτλο «*Implementing the Recovery and Resilience Facility: A general risk framework*», ο «*Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς & Απάτης*» (έκδοση 1.0) της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ενώ πηγή ενημέρωσης και ανάπτυξης κριτικής σκέψης αποτέλεσε και το συναφές σημείωμα της Επιτροπής με προσανατολισμό την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 «*Guidance Note on Fraud risk assessment and effective and proportionate anti-fraud measures for PP 2014-2020*».

Δυνάμει της Μεθοδολογίας, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, προσδιορίστηκαν έξι (6) περιοχές, οι οποίες είναι αντιπροσωπευτικές του συνόλου των εργασιών που αφορούν την υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων του ΤΑΑ, ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό με τις ήδη καθορισμένες λειτουργικές περιοχές του ΣΔΕ και εκτιμάται ότι καλύπτουν το σύνολο των πιθανών σημείων εμφάνισης κινδύνων απάτης. Ειδική μέριμνα έχει ληφθεί προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης με σύσταση κοινοτικού ελέγχου που αφορούσε στις απευθείας αναθέσεις συμβάσεων και στην ενίσχυση της δέουσας επιμέλειας που υιοθετεί η ΕΥΣΤΑ, προκειμένου να θωρακίσει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Επίσης, έμφαση δόθηκε στην ενσωμάτωση κινδύνων που αφορούν (και) στην υλοποίηση έργων κρατικών ενισχύσεων ή/και επιχορηγήσεων μέσω προσκλήσεων που εκδίδονται από φορείς υλοποίησης, καθώς και στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων Arachne της Επιτροπής.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, η ΕΥΣΤΑ για τη διαχείριση κινδύνων απάτης: ι) προσδιορίζει τις περιοχές που εντοπίζονται για περαιτέρω διερεύνηση, ιι) προσδιορίζει τους παράγοντες κινδύνου και ιιι) οριοθετεί τον τρόπο αξιολόγησης των εν λόγω περιοχών, καθορίζοντας τις τιμές και βαθμολογίες που αποδίδονται στους εν λόγω παράγοντες. Στόχος της αναθεωρημένης Μεθοδολογίας είναι η κατά το δυνατόν αντικειμενική προσέγγιση των κινδύνων μέσω της ποσοτικοποίησης του κινδύνου, με τη μικρότερη δυνατή επίδραση του εκάστοτε αξιολογητή.

Γ) Ενίσχυση της Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης, με στόχο τόσο την αύξηση του αριθμού των μελών της όσο και την επίτευξη αντιπροσωπευτικής εκπροσώπησης όλων των Διευθύνσεων της ΕΥΣΤΑ, για την κατά το δυνατό μεγαλύτερη εισφορά εμπειρίας σε σχετικά θέματα (ποιοτική ενίσχυση). Η διεύρυνση στη σύνθεση της Ομάδας Αξιολόγησης περιορίζει σε σημαντικό βαθμό τυχόν αυθαίρετες, μη τεκμηριωμένες εκτιμήσεις, αφού με την αναλυτική περιγραφή και κατανόηση της μεθοδολογίας που εφαρμόζεται, τη σαφή πρόβλεψη των πηγών ανατροφοδότησης της αξιολόγησης μέσω αντικειμενικών στοιχείων (π.χ. αποτελέσματα ελέγχων, στοιχεία από το ΟΠΣ ΤΑ, διερεύνηση καταγγελιών, Υπεύθυνοι Απάτης Υπουργείων Ευθύνης και Φορέων Υλοποίησης) και την ποσοτικοποίηση της αξιολόγησης των επιμέρους κριτηρίων και του συνολικού κινδύνου, το αποτέλεσμα των εκτιμήσεων της Ομάδας απομακρύνεται από τον κίνδυνο της υποκειμενικότητας.

Δ) Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης: Σε εφαρμογή της αναθεωρημένης Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης (έκδοση 2.0), αξιολογήθηκαν οι επιμέρους κίνδυνοι εντός των εξεταζόμενων περιοχών κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τα συνολικά αποτελέσματα των επαληθεύσεων της ΕΥΣΤΑ που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων όλων των επιπέδων (Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, ΕΔΕΛ, όργανα ΕΕ). Επιπλέον, στο πλαίσιο των διαδοχικών και συνδυαστικών μέτρων και ενεργειών που ανέλαβε η ΕΥΣΤΑ, αποφασίστηκε η αξιοποίηση της εμπειρίας και εξειδικευμένης γνώσης των φορέων υλοποίησης ως προς τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων, μέσω της ενεργοποίησης της συνδρομής των Υπευθύνων Απάτης που έχουν οριστεί στα Υπουργεία Ευθύνης και στους Φορείς Υλοποίησης, σχετικά με κινδύνους ή υπόνοιες απάτης που τυχόν έχουν περιέλθει σε γνώση τους για δράσεις/ έργα ΤΑΑ ευθύνης του φορέα που εκπροσωπούν.

Ε) Εκπαιδεύσεις – Συνεργασίες: Η ΕΥΣΤΑ, εκ του συντονιστικού της ρόλου, έχει προχωρήσει σε ενέργειες αφενός για την ευαισθητοποίηση/εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και αφετέρου για την ενεργοποίηση και ενεργή συμμετοχή των Υπουργείων Ευθύνης και Φορέων Υλοποίησης στην αντιμετώπιση κινδύνων απάτης στο πλαίσιο υλοποίησης του ΤΑΑ.

Ειδικότερα:

i) έχουν οριστεί Υπεύθυνοι Απάτης για έργα/δράσεις του ΤΑΑ. Με πρωτοβουλία της ΕΥΣΤΑ και σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)/Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), η οποία και αποτελεί την αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς 2022-2025, δημιουργήθηκε ένα δίκτυο επικοινωνίας με τα αρμόδια στελέχη για θέματα απάτης/διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της επικοινωνιακής της στρατηγικής, προτρέποντάς τους να εγγραφούν στη δικτυακή πύλη της ΕΑΔ/AFCOS. Σκοπός αυτής της πρωτοβουλίας ήταν η άμεση εμπλοκή των Υπουργείων Ευθύνης και των Φορέων Υλοποίησης, στην αξιολόγηση των κινδύνων απάτης που διενεργεί η ΕΥΣΤΑ. Η συμμετοχή τους στο δίκτυο επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών, αναμένεται να αποφέρει πολλαπλά οφέλη στους Φορείς, σχετικά με την εκτέλεση των δράσεων που στοχεύουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς και απάτης, στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και λογοδοσίας και στη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε σχετικά ζητήματα.

ii) Το δίκτυο επικοινωνίας, το οποίο υποστηρίζεται και από ηλεκτρονική πλατφόρμα που αναπτύχθηκε στο ενδοδίκτυο της ΕΑΔ, έχει στόχο την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών, και την ανάληψη δράσης για ζητήματα που άπτονται της αποτελεσματικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των εθνικών, στο πλαίσιο του ΤΑΑ. Μεταξύ των ζητημάτων που απασχολούν το δίκτυο είναι ο έγκαιρος εντοπισμός των κινδύνων, οι οποίοι θα τροφοδοτούν και την ετήσια αξιολόγηση των κινδύνων απάτης της ΕΥΣΤΑ, ώστε να προβλεφθούν κατάλληλα μέτρα πρόληψης, εντοπισμού ή/και αντιμετώπισης στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

iii) Πραγματοποιήθηκε η 1η συνάντηση συνεργασίας (24.01.2024) όλων των Υπευθύνων Απάτης, κάποιοι εκ των οποίων είναι και στελέχη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου του ν. 4795/2021, περί ανάπτυξης Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα και καθορισμού Συμβούλου Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση. Στο πλαίσιο της πρώτης συνάντησης συνεργασίας, κύριο αντικείμενο αποτέλεσε η παρουσίαση και ανάλυση της Μεθοδολογίας και του Εργαλείου Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΥΣΤΑ και η ανταλλαγή απόψεων τόσο για την παρούσα αξιολόγηση, όσο και για πιθανούς κινδύνους και μέτρα αντιμετώπισής τους σε ειδικότερα τομεακά πεδία υλοποίησης του ΤΑΑ. Η Μεθοδολογία και το Εργαλείο Αξιολόγησης διετεθή σε όλους τους συμμετέχοντες/Υπευθύνους Απάτης, με σκοπό να εμπλουτισθεί και πιθανώς αξιοποιηθεί κατά το σχεδιασμό της δικής τους προσέγγισης και αξιολόγησης των κινδύνων απάτης σε έργα/δράσεις του ΤΑΑ, στον τομέα δραστηριοποίησής τους. Στην προσπάθεια αυτή επιδιώχθηκε η συνεργασία τόσο με την ΕΑΔ, όσο και με τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Υπουργείων και Φορέων Υλοποίησης, αρμοδιότητα των οποίων, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4795/2021, είναι «να εξετάζουν και αξιολογούν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και να βοηθούν τον φορέα να προλαμβάνει τις περιπτώσεις απάτης, μέσω της ανίχνευσης και της καταγραφής των σχετικών κινδύνων.».

iv) Διοργανώθηκαν οι κάτωθι εκπαιδευτικές δράσεις από την ΕΥΣΤΑ, με στόχο την ενίσχυση της κατανόησης των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και σε πλήρη συμμόρφωσης με επιμέρους συστάσεις των Υπηρεσιών της Επιτροπής. Ειδικότερα, η ΕΥΣΤΑ

- τον Μάρτιο 2023 διοργάνωσε διαδικτυακή εκπαιδευτική ημερίδα με θέμα “*Ενίσχυση της κατανόησης και εξοικείωση των εμπλεκόμενων φορέων με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των έργων του ΤΑΑ*”. Ειδική έμφαση και διακριτές εκπαιδευτικές ενότητες έλαβαν χώρα για τα θέματα πρόληψης, εντοπισμού και αντιμετώπισης των «σοβαρών παρατυπιών», προς την κατεύθυνση της διασφάλισης των συμφερόντων της Ένωσης και των εθνικών. Στοχευμένη επισήμανση έγινε στην έννοια των πραγματικών δικαιούχων με παραδείγματα προσδιορισμού αυτών, ανά νομική οντότητα, και στην υποχρέωση συλλογής και έγκαιρης καταχώρησης

τυποποιημένων κατηγοριών δεδομένων, για τους σκοπούς του λογιστικού και άλλου ελέγχου και για την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με τη χρήση των κονδυλίων.

- Τον Μάιο 2023 διοργάνωσε διαδικτυακή εκπαιδευτική ημερίδα με θέμα *"Εκπαίδευση στελεχών στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ταμείου Ανάκαμψης"*. Αναλυτική αναφορά έγινε στο σύνολο των διαδικασιών του ΣΔΕ και τη διενέργεια αυτών μέσω των οθονών του ΟΠΣ ΤΑ, καθώς στην ευθύνη συμπλήρωσης και υποβολής των προτυποποιημένων εντύπων από τους Φορείς Υλοποίησης και τα Υπουργεία Ευθύνης.
- Τον Ιούνιο 2023 διοργάνωσε, μέσω διαδικτύου, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχο δράσεων και έργων του ΤΑΑ, εκπαιδευτική δράση με θέμα τις εθνικές διαδικασίες ανάκτησης και επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων. Στην εν λόγω εκπαιδευτική δράση συμμετείχαν στελέχη όλων των Υπουργείων Ευθύνης, των Φορέων Υλοποίησης, της ΕΔΕΛ και της ΕΥΣΤΑ. Στην εκπαιδευτική συνάντηση, εκτός από την ανάδειξη της κρισιμότητας ενσωμάτωσης ενός συστήματος δημοσιονομικών διορθώσεων-ανακτήσεων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ για τη διασφάλιση των συμφερόντων της Ένωσης όσο και των εθνικών, παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι επιμέρους διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης (αρμόδια όργανα έκδοσης αποφάσεων επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων, καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διόρθωσης, τρόπος επιβολής και προβλεπόμενες διαδικασίες ανά περίπτωση, περιεχόμενο απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, δημοσιονομικές επιπτώσεις κ.ά.), ώστε να καταστούν σαφείς σε όλους τους εμπλεκόμενους οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες.
- Το Δεκέμβριο 2023 διοργάνωσε νεότερη διαδικτυακή εκπαίδευση, διάρκειας δύο (2) ημερών με θέμα *«Εκπαίδευση στελεχών στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ταμείου Ανάκαμψης»*, απευθυνόμενη σε στελέχη των Φορέων Υλοποίησης και των Υπουργείων Ευθύνης, με ιδιαίτερη έμφαση σε συγκριμένες Διαδικασίες του ΣΔΕ και ειδικότερα στην παρακολούθηση συμβάσεων, στα σχετικά με την Επίτευξη Οροσήμων και Στόχων Δελτία και στην παρακολούθηση προσκλήσεων ενισχύσεων.

Τις εν λόγω διαδικτυακές εκπαιδευτικές ημερίδες, παρακολούθησαν στελέχη όλων των Υπουργείων Ευθύνης και Φορέων Υλοποίησης, επιφορτισμένα με την υλοποίηση και παρακολούθηση έργων του ΤΑΑ, τα οποία στη συνέχεια θα λειτουργήσουν ως διαχυτές της σχετικής πληροφόρησης στο εσωτερικό των υπηρεσιών τους, καθώς και στελέχη της ΕΥΣΤΑ και της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).

ν) Πραγματοποιήθηκε ανοικτή διαδικτυακή ημερίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) και του Συνδέσμου Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ) τον Ιούνιο 2023, με θέμα: *«Σύγκρουση συμφερόντων: Κανονιστικό πλαίσιο και Πρακτική Εφαρμογή στον Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα»*, την οποία προσκλήθηκαν να παρακολουθήσουν τόσο οι Υπεύθυνοι για θέματα Απάτης των Υπουργείων Ευθύνης και Φορέων Υλοποίησης, όσο και λοιπά εμπλεκόμενα με τη διαχείριση και παρακολούθηση δράσεων/έργων του ΤΑΑ πρόσωπα, καθώς και στελέχη της ΕΥΣΤΑ και της ΕΔΕΛ. Παρουσιάστηκαν σύγχρονες μέθοδοι και εργαλεία σχεδιασμού και εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών και μηχανισμών ελέγχου, με στόχο την πρόληψη της εμφάνισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Επιπλέον, αναλύθηκαν καλές πρακτικές και παραδείγματα με βάση τα διεθνή πρότυπα, ενώ παρουσιάστηκαν το κανονιστικό πλαίσιο και ενδεικτικές περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Στην ημερίδα η ΕΥΣΤΑ συμμετείχε με εισήγηση στην 1^η Ενότητα με θέμα το *«Κανονιστικό πλαίσιο και ενδεικτικές περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων στον δημόσιο τομέα»* παρουσιάζοντας την *«Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων κατ' εφαρμογή της κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΕ - Περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων»*.

vi) Στο πλαίσιο της συντονιστικής της δράσης, η ΕΥΣΤΑ απευθύνθηκε στους εμπλεκόμενους φορείς, επισημαίνοντας την ανάγκη απρόσκοπτης διάχυσης των πληροφοριών εντός των Υπουργείων Ευθύνης και Φορέων Υλοποίησης, καθώς και της συστηματοποιημένης επικοινωνιακής στρατηγικής, με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ζητώντας παράλληλα και ενημέρωση σχετικά με τις εκ μέρους τους ενέργειες/δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης των στελεχών τους. Ενδεικτικά, αναζητήθηκε ενημέρωση για στοχευμένες δράσεις κατάρτισης προσωπικού, εσωτερικές παρουσιάσεις, σεμινάρια, εκπαιδευτικές ημερίδες, εκδηλώσεις δημοσιότητας, ενημερωτικά βίντεο, αποστολή εγκυκλίων, κατευθυντηρίων οδηγιών, παραγωγή εκπαιδευτικού/ενημερωτικού υλικού και διάθεσή του (με ηλεκτρονική αλληλογραφία, εσωτερικό δίκτυο επικοινωνίας, κ.α.). Η ανταπόκριση των φορέων παρακολουθείται από την ΕΥΣΤΑ και όπου απαιτείται, επικουρείται η δράση τους.

ΣΤ) Συμμετοχή της ΕΥΣΤΑ στο «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022-2025», το οποίο υλοποιείται υπό την αιγίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας/AFCOS και συμμετέχουν και άλλοι φορείς, με σχετικές δράσεις και ανάληψη ενεργειών. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται η Δράση 1.2.4 του ΕΣΣΚΔ με τίτλο: «*Συντονισμός-παρακολούθηση εθνικής στρατηγικής καταπολέμησης της απάτης, όσον αφορά στην προστασία των συμφερόντων της ΕΕ*» με επιμέρους στόχο να επικοινωνηθούν και να προαχθούν κοινές συντονιστικές πρωτοβουλίες, να ενεργοποιηθεί περαιτέρω το υφιστάμενο δίκτυο εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης και την αλληλεπίδραση μεταξύ δικτύων, καθώς να βελτιωθούν οι διαδικασίες πρόληψης και εντοπισμού απάτης με τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών. Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι η δημιουργία ενός οριζόντιου καναλιού επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών όλων των στρατηγικών, ενώ στα παραδοτέα της προσμετρούνται η λειτουργία μιας συντονιστικής πλατφόρμας - P2P, η προτυποποίηση διαδικασιών, η ανάπτυξη μεθοδολογιών/εργαλείων και η σύνταξη ετήσιων αναφορών προόδου.

10. Προσδιορισμός ενεργειών περαιτέρω δράσης

Είναι σαφές πως οι ενέργειες που παρατέθηκαν ανωτέρω είναι συνεχείς και δυναμικές, ωστόσο η ανταπόκριση των φορέων και οι ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί, καταδεικνύουν ότι τόσο η ΕΥΣΤΑ, όσο και οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν κατανοήσει σε ικανοποιητικό βαθμό την ανάγκη επικοινωνιακής στρατηγικής τόσο προς το εσωτερικό, όσο και προς το εξωτερικό τους περιβάλλον σε θέματα σοβαρών παρατυπιών, καθώς και σε θέματα κατάρτισης και καθοδήγησης για την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών, με γνώμονα πάντα την προστασία των Ενωσιακών και εθνικών οικονομικών συμφερόντων.

Στη βάση της ανωτέρω επισκόπησης και ανάλυσης, οι μελλοντικές ενέργειες της ΕΥΣΤΑ αφορούν στην επαναξιολόγηση και, αν απαιτηθεί, περαιτέρω ενίσχυση των ήδη αναληφθέντων δράσεων. Οι εν λόγω ενέργειες συνεχίζουν να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται από την ΕΥΣΤΑ μέχρι και την ολοκλήρωση των έργων του ΤΑΑ.